

Politika ochrany dětí

ŤAHANOVSKÁ
záhrada

Obsah

Základné východiská	2
1. Úvod	2
1.1 Základné princípy a hodnoty ochrany detí v Ťahanovskej záhrade	2
1.2 Definície	3
1.3 Čo je zneužívanie detí?	4
2. Dôležitosť politiky ochrany detí	4
3. Vymedzenie Politiky ochrany detí	5
3.1 Zvyšovanie informovanosti o potrebe ochrany detí	5
3.2 Politika ochrany detí s ohľadom na externých partnerov	6
3.3 Hodnotenie rizík a tvorba programu bezpečnosti	6
4. Politika ochrany detí	6
4.1 Zamestnanci a iný personál	6
4.2 Školenia a vzdelávanie	7
4.3 Protokol správania	7
4.4 Manažment	7
5. Kódex správania	7
6. Implementácia	9
6.1 Stratégia implementácie: Postupy oznamovania	9
6.2 Stratégia implementácie: Interné postupy zabezpečenia ochrany	9
7. Usmernenia v komunikácii s médiami	10
7.1 Princípy	10
7.2 Informovaný súhlas	11
7.3 Vedenie rozhovoru s dieťaťom	11
7.4 Návšteva fotografov, filmových štábov, novinárov a iných	11
8. Zodpovednosť: Monitorovanie a hodnotenie politiky ochrany detí	12
Príloha č. 1 Zoznam právnych predpisov na ochranu práv detí v Slovenskej republike	13
Príloha č. 2 Rozpoznávanie prejavov násillia	14
Príloha č. 3 Hlásenie porušenia ochrany bezpečia	16
Príloha č. 4 Dôležité kontakty	18

Základné východiská

Ťahanovská záhrada je občianske združenie, ktoré dlhodobo poskytuje rodinám z mestského prostredia podnetný a bezpečný priestor na skúmanie, objavovanie, neformálne vzdelávanie prostredníctvom získavania priamych nových skúseností, voľnú hru, všestranný pohyb a možnosť vyskúšať si rôzne športy a športové náčinie. Súčasťou nášho komunitného života je hojný pobyt vonku a individuálne i skupinové aktivity. Snažíme sa inšpirovať a motivovať mestské deti i rodiny k aktívnemu tráveniu voľného času vonku a šíriť myšlienky lesnej pedagogiky, voľnej hry, robiť osvetu v oblasti enviromentálnej výchovy a pobytu vonku. Ochrana detí je pre nás základnou hodnotou, ktorú integrujeme do všetkých našich aktivít. Naša politika ochrany detí vychádza z nasledujúcich východísk:

Práva dieťaťa – rešpektujeme a presadzujeme práva dieťaťa v súlade s Dohovorom OSN o právach dieťaťa a príslušnými právnymi normami Slovenskej republiky. V rámci nášho záväzku chrániť práva detí a vytvárať bezpečné a podnetné prostredie pre ich rozvoj sme sa pripojili k významným iniciatívam na medzinárodnej úrovni. Podpísali sme **Manifesto 25** a **Declaration 2024**, čím sme vyjadrili náš záväzok k ochrane a podpore práv detí vo všetkých oblastiach života. Zároveň sme hrdí na to, že sme spoluzakladateľmi **Rights-Centric Education**, iniciatívy zameranej na budovanie vzdelávacieho systému, ktorý kladie do centra záujmu práva a potreby detí. Naša práca je vedená presvedčením, že každé dieťa si zaslúži vyrastať v prostredí, kde je rešpektované, chránené a podporované v naplnení svojho potenciálu.

Bezpečné prostredie – zabezpečujeme fyzickú, emocionálnu a psychologickú bezpečnosť detí vo všetkých našich aktivitách.

Prevenca a vzdelávanie – poskytujeme zamestnancom, dobrovoľníkom a rodičom informácie a školenia o ochrane detí a predchádzaní rizikám.

Reakcia na incidenty – máme zavedené jasné postupy na identifikáciu a riešenie prípadov zneužívania, zanedbávania alebo iného ohrozenia detí.

Spolupráca s komunitou – podporujeme otvorenú komunikáciu a aktívne zapájanie rodičov, školských zariadení a miestnej komunity do ochrany detí.

1. Úvod

Ťahanovská záhrada ponúka komunitný priestor, ktorý poskytuje bezpečné a podnetné prostredie pre deti a mládež. Našou prioritou je ochrana detí pred akýmkoľvek druhom násillia, zneužívania alebo zanedbávania. Táto politika stanovuje princípy a opatrenia, ktoré zaisťujú bezpečnosť všetkých detí zapojených do našich aktivít.

1.1 Základné princípy a hodnoty ochrany detí v Ťahanovskej záhrade

Ťahanovská záhrada je jedinečná komunitná iniciatíva nachádzajúca sa na pomedzí sídliska a obce Ťahanovce. Spája ľudí všetkých vekových kategórií – od najmenších detí

až po skúsených dospelých – v priestore, kde sa prelína história so súčasnosťou, príroda s učením a voľná hra so zmysluplnými aktivitami.

Od roku 2017 pravidelne budujeme komunitu rodín a jednotlivcov v priestoroch komunitnej záhrady na Ťahanovskej ulici 74 v Košiciach-Ťahanovciach. Vytvárame bezpečné a podnetné prostredie pre voľnočasové aktivity, neformálne vzdelávanie a inkluzívne spolužitie bez ohľadu na vek, sociálne postavenie či iné rozdiely. Našou víziou je podporovať princípy komunitného života, ekologickej udržateľnosti, zdieľanej ekonomiky a vzdelávania prostredníctvom podujatí, prednášok, diskusií a praktických seminárov.

Celoročne organizujeme stretnutia rodičov s deťmi, pričom pobyt v záhrade je bezplatný a otvorený pre všetkých. Deťom poskytujeme priestor na slobodnú hru a prirodzené objavovanie sveta okolo seba – čítanie, tvorivé aktivity, starostlivosť o rastliny a zvieratá či skúmanie života v záhrade. Veríme, že práve voľná hra a priamy kontakt s prírodou sú kľúčové pre zdravý vývoj dieťaťa.

V rámci našej činnosti kladieme dôraz na bezpečnosť a ochranu detí, vytvárame prostredie rešpektu a dôvery a aktívne sa podieľame na iniciatívach podporujúcich práva detí.

Naše projekty a iniciatívy:

Knižnica vecí – veríme v zdieľanie a udržateľnosť. Preto sme vytvorili miesto, kde si môžeš požičať to, čo potrebuješ, a zároveň prispieť k lepšej budúcnosti.

Kocisena.sk – projekt zameraný na transparentnosť verejných financií a zodpovedné hospodárenie.

Slobodná škola Košice – škola v záhrade? Sloboda v škole? Tomu ver! Naša základná škola ponúka slobodné vzdelávanie, priamu demokraciu a rešpektujúcu komunikáciu.

Osudy vojnových utečencov – medzinárodný projekt, ktorý sa venuje téme utečenectva a podpore mierového spolužitia.

Beh Ubuntu – jedinečný zážitkový koncept, ktorým poukazujeme na hodnoty humanizmu a rešpektu.

Komunitná záhrada – ponúkame podnetný zelený priestor pre ľudí z mesta na spoločné trávenie času, voľnú hru, radosť z pohybu a neformálne vzdelávanie.

Ako organizácia, ktorá poskytuje podnetné a bezpečné prostredie pre deti, sa zaväzujeme k dodržiavaniu najvyšších štandardov ochrany detí. Naša politika ochrany detí vychádza z nasledujúcich princípov a hodnôt:

1. **Najlepší záujem dieťaťa** – všetky rozhodnutia a opatrenia prijímame s ohľadom na najlepší záujem detí, pričom rešpektujeme ich potreby, bezpečnosť a právo na slobodný rozvoj.
2. **Bezpečné prostredie** – tvoríme bezpečný priestor, v ktorom sa deti cítia chránené a môžu sa rozvíjať bez obáv zo zneužívania, diskriminácie či zanedbávania.

3. **Rovnosť a inklúzia** – rešpektujeme rozmanitosť a zabezpečujeme rovnaké podmienky pre všetky deti bez ohľadu na pohlavie, rasu, národnosť, sociálny status, zdravotné postihnutie či iné rozdiely.
4. **Prevenčia a včasná intervencia** – aktívne pracujeme na predchádzaní rizikovým situáciám a zavádzame mechanizmy na ich včasné identifikovanie a riešenie.
5. **Rešpekt a dôstojnosť** – každé dieťa vnímame ako jedinečnú osobnosť s vlastnými právami, potrebami a emóciami. Podporujeme ich sebavedomie a rozvoj zdravých vzťahov.
6. **Ochrana súkromia a dôvernosť** – pracujeme s osobnými údajmi detí a ich rodín s maximálnou diskretnosťou a v súlade s platnými právnymi predpismi.
7. **Výchova k zodpovednosti** – vedieme deti k uvedomovaniu si svojich práv aj povinností a k aktívnej participácii na tvorbe bezpečného a rešpektujúceho prostredia.

Tieto princípy tvoria základ našej politiky ochrany detí a sú neoddeliteľnou súčasťou všetkých aktivít Ťahanovskej záhrady.

1.2 Definície

Pre účely tejto politiky sa používajú nasledovné definície:

- **Dieťa** – každá osoba mladšia ako 18 rokov v súlade s Dohovorom OSN o právach dieťaťa.
- **Ochrana detí** – súbor opatrení a postupov zameraných na prevenciu a riešenie prípadov zneužívania, násillia a zanedbávania detí.
- **Fyzické násillie** – úmyselné ublíženie na zdraví, ktoré spôsobuje bolesť alebo zranenie (napr. bitie, fackovanie, kopanie).
- **Emočné týranie** – dlhodobé vystavovanie dieťaťa negatívnym prejavom, ako sú urážky, ponižovanie, ignorovanie alebo zastrasovanie.
- **Sexuálne zneužívanie** – akákoľvek forma sexuálneho kontaktu alebo správania voči dieťaťu zo strany dospelaj osoby alebo staršieho dieťaťa.
- **Zanedbávanie** – opomenutie poskytovania základnej starostlivosti a ochrany, ktorú dieťa potrebuje na svoj zdravý vývoj.
- **Osoba pracujúca s deťmi** – každý zamestnanec, dobrovoľník alebo externý spolupracovník, ktorý sa podieľa na aktivitách Ťahanovskej záhrady a prichádza do kontaktu s deťmi.
- **Nahlasovanie** – povinnosť oznámiť akékoľvek podozrenie alebo zistenie o zneužívaní dieťaťa príslušným orgánom alebo vedeniu organizácie.

1.3 Čo je zneužívanie detí?

WHO (World Health Organisation, Svetová zdravotnícka organizácia) definuje zneužívanie alebo týranie detí ako používanie akýchkoľvek foriem fyzického alebo psychického násillia, poškodenia alebo zneužitia, zanedbávania alebo nedbalého zaobchádzania, obchodného, sexuálneho a iného vykorisťovania, pričom dochádza k priamemu alebo potenciálnemu ublíženiu na zdraví dieťaťa, ohrozeniu života a narušeniu rozvoja alebo ľudskej dôstojnosti zneužitím zodpovednosti, dôveru alebo moc, ktorú zneužívajúci v danom vzťahu má.

Zneužívania detí predstavuje akékoľvek správanie alebo konanie, ktoré negatívne ovplyvňuje fyzický, emocionálny, psychický alebo sociálny vývoj dieťaťa. Môže mať krátkodobé aj dlhodobé následky na jeho zdravie, sebavedomie a celkovú pohodu. Podľa platných právnych predpisov a odborných definícií rozlišujeme nasledovné formy zneužívania:

1. **Fyzické zneužívania** – akýkoľvek úmyselný fyzický zásah, ktorý spôsobuje dieťaťu bolesť, zranenie alebo poškodenie zdravia. Môže zahŕňať bitie, kopanie, pálenie, dusenie alebo iné formy telesného trestania.
2. **Sexuálne zneužívania** – zahŕňa akýkoľvek sexuálny kontakt alebo správanie voči dieťaťu, na ktoré nie je psychicky ani fyzicky pripravené. Patria sem sexuálne dotyky, vystavovanie dieťaťa nevhodným obsahom, donucovanie k sexuálnym aktivitám či využívanie detí na pornografiu.
3. **Emocionálne zneužívania** – systematické správanie, ktoré negatívne ovplyvňuje emocionálny a psychický vývoj dieťaťa. Môže zahŕňať ponižovanie, urážanie, odmietanie, izoláciu, zastrasovanie alebo neprimeraný tlak na výkon.
4. **Zanedbávanie** – nedostatočné zabezpečenie základných potrieb dieťaťa zo strany rodičov, opatrovníkov alebo iných dospelých osôb. Môže ísť o neuspokojenie potrieb v oblasti výživy, hygieny, zdravotnej starostlivosti, vzdelania alebo bezpečia.
5. **Využívanie dieťaťa** – situácie, v ktorých je dieťa vystavené vykorisťovaniu, vrátane nútenej práce, žobrania, obchodovania s deťmi alebo využívania na nelegálne aktivity.

Zneužívania detí je závažným spoločenským problémom, ktorého prevencia a riešenie si vyžaduje aktívne zapojenie všetkých zainteresovaných strán, vrátane rodičov, škôl, komunit a štátnych inštitúcií. Ťahanovská záhrada prijíma opatrenia na ochranu detí pred akýmkoľvek druhom zneužívania a vytvára bezpečné prostredie, v ktorom môžu deti rásť a rozvíjať sa bez strachu a ohrozenia.

2. Dôležitosť politiky ochrany detí

Ako organizácia, ktorá prichádza do kontaktu s deťmi, si plne uvedomujeme našu zodpovednosť za ich bezpečnosť a ochranu práv. Preto považujeme za nevyhnutné mať jasne stanovenú politiku ochrany detí, ktorá zabezpečuje:

- Ochranu zamestnancov a dobrovoľníkov

Ťahanovská záhrada má povinnosť vytvárať bezpečné prostredie, kde sa deti nestávajú obeťami násillia, zneužívania či zanedbávania. V súlade s Dohovorom o právach dieťaťa a platnou legislatívou organizácia zabezpečuje, aby všetky jej programy a aktivity boli navrhnuté s ohľadom na bezpečnosť detí. To zahŕňa aj prevenciu rizík v rámci personálu – každý, kto pracuje s deťmi, musí konať v ich najlepšom záujme a nepredstavovať pre ne žiadne ohrozenie.

- Ochranu detí pred rizikovými situáciami

Niektoré deti sú vystavené zvýšenému riziku zneužívania alebo zanedbávania, najmä ak pochádzajú zo zraniteľného prostredia. Mnohé deti už mohli mať negatívne skúsenosti s

porušením ich práv, čo môže viesť k strate dôvery voči dospelým. Politika ochrany detí v Ťahanovskej záhrade pomáha predchádzať takýmto situáciám tým, že zabezpečuje jasné pravidlá správania a mechanizmy nahlasovania podozrení na ohrozenie dieťaťa.

- Ochranu dobrého mena organizácie

Organizácie, ktoré pracujú s deťmi, musia byť pripravené čeliť riziku falošných alebo nepravdivých obvinení zo zneužívania. Ak nemajú zavedené ochranné opatrenia, môžu sa dostať do situácie, kde je ich reputácia ohrozená a môže to negatívne ovplyvniť ich financovanie, spoluprácu s komunitou a dôveru verejnosti. Jasne definovaná politika ochrany detí pomáha predchádzať takýmto rizikám a zároveň poskytuje mechanizmy na ich riešenie.

Pracovníci občianskeho združenia si uvedomujú svoju zodpovednosť pri práci s deťmi a zaväzujú sa uplatňovať a pravidelne aktualizovať túto politiku, aby vytvorila bezpečné, dôveryhodné a podnetné prostredie pre všetky deti, ktoré jej priestory navštevujú.

3. Vymedzenie Politiky ochrany detí

Ťahanovská záhrada sa zaväzuje nielen chrániť deti v rámci svojich aktivít, ale aj šíriť povedomie o dôležitosti ochrany detí v širšej komunite. Táto politika stanovuje základné princípy a opatrenia, ktoré zabezpečujú bezpečné prostredie pre všetky deti zapojené do našich programov a aktivít. Politika ochrany detí v Ťahanovskej záhrade sa vzťahuje na:

- všetkých pracovníkov, vrátane zamestnancov, dlhodobých spolupracovníkov, členov správnej rady a dobrovoľníkov,
- všetkých externých spolupracovníkov (škoolitelia, odborní konzultanti, partneri organizácie),
- všetky dospelé osoby, ktoré sprevádzajú deti na aktivitách organizovaných OZ Ťahanovská záhrada (rodičia, učitelia, vychovávateľa),
- všetky ďalšie osoby zúčastňujúce sa podujatí pre deti organizovaných OZ Ťahanovská záhrada (novinári, sponzori, podporovatelia).

3.1 Zvyšovanie informovanosti o potrebe ochrany detí

Prevenca a ochrana detí pred zneužívaním, násilím či zanedbávaním si vyžaduje aktívne informovanie a vzdelávanie. Preto sa Ťahanovská záhrada zameriava na:

- Vzdelávanie zamestnancov a dobrovoľníkov – pravidelné školenia o rozpoznávaní rizikových situácií a správnych postupoch v prípade podozrenia na ohrozenie dieťaťa.
- Osvetu medzi rodičmi a komunitou – organizovanie prednášok, diskusií a informačných kampaní o právach detí a ich ochrane.
- Začlenenie zásad ochrany detí do všetkých aktivít – vytvorenie bezpečného prostredia, kde sa deti môžu cítiť chránené a vypočuté.

3.2 Politika ochrany detí s ohľadom na externých partnerov

Ďahanovská záhrada spolupracuje s viacerými organizáciami, školami a komunitnými skupinami. Pri spolupráci s externými partnermi dbáme na to, aby:

- Partneri zdieľali rovnaké hodnoty v oblasti ochrany detí a pri uzatváraní spolupráce vyžadujeme záväzok dodržiavať zásady ich bezpečnosti.
- Každý externý spolupracovník bol oboznámený s našou politikou ochrany detí a riadil sa jej pravidlami.
- Všetci dospelí, ktorí prichádzajú do kontaktu s deťmi v rámci našich aktivít, konali vždy v ich najlepšom záujme a v súlade s etickým kódexom správania.

3.3 Hodnotenie rizík a tvorba programu bezpečnosti

Aby sme zabezpečili čo najvyššiu úroveň ochrany detí, pravidelne analyzujeme možné riziká a zavádzame opatrenia na ich minimalizáciu:

- Identifikácia rizikových situácií – posudzujeme prostredie, v ktorom prebiehajú naše aktivity, a upravujeme ich tak, aby boli čo najbezpečnejšie.
- Zavádzanie bezpečnostných opatrení – jasne definované pravidlá správania pre dospelých aj detí, kontrola prístupu do priestorov a dohľad nad aktivitami.
- Pravidelné hodnotenie politiky ochrany detí – sledovanie účinnosti prijatých opatrení a ich úprava podľa aktuálnych potrieb a legislatívy.

Zavedením týchto mechanizmov Ďahanovská záhrada zabezpečuje, že všetky deti, ktoré sa zapájajú do jej činností, majú garantované bezpečné a podnetné prostredie na učenie, hru a rozvoj.

4. Politika ochrany detí

Ďahanovská záhrada uplatňuje jasne definované opatrenia na ochranu detí, ktoré zabezpečujú ich bezpečnosť a pohodu počas všetkých aktivít organizácie. Tieto opatrenia zahŕňajú pravidlá pre zamestnancov, školenia, protokoly správania a dohľad zo strany manažmentu.

4.1 Zamestnanci a iný personál

Všetci zamestnanci, dobrovoľníci a spolupracovníci, ktorí prichádzajú do kontaktu s deťmi, sú povinní:

- Dodržiavať zásady ochrany detí stanovené touto politikou.
- Prejsť procesom preverenia vrátane odovzdania výpisu z registra trestov.
- Podpísať Čestné vyhlásenie o dodržiavaní Politiky ochrany detí.
- Správať sa profesionálne a zodpovedne voči všetkým deťom.

4.2 Školenia a vzdelávanie

Aby sa zabezpečilo efektívne uplatňovanie politiky ochrany detí, Ťahanovská záhrada pravidelne organizuje:

- Školenia pre zamestnancov a dobrovoľníkov o rozpoznávaní a riešení prípadov ohrozenia detí.
- Odborné semináre a prednášky o právach detí, predchádzaní násiliu a správnom postupe pri podozreniach.
- Informačné stretnutia pre rodičov a širšiu komunitu s cieľom zvýšiť povedomie o dôležitosti ochrany detí.

4.3 Protokol správania

Všetky osoby pracujúce s deťmi sú povinné riadiť sa nasledujúcimi zásadami:

- Zaobchádzať s deťmi s rešpektom a citlivo, podporovať ich fyzickú aj emocionálnu pohodu.
- Nevystavovať deti situáciám, ktoré by mohli ohroziť ich bezpečnosť alebo dôstojnosť.
- Zamedziť akémukoľvek fyzickému trestu, zastrašovaniu alebo nevhodnému správaniu voči deťom.
- V prípade podozrenia na ohrozenie dieťaťa je potrebné postupovať podľa nahlasovacieho mechanizmu stanoveného v tejto politike.

4.4 Manažment

Manažment Ťahanovskej záhrady je zodpovedný za:

- Dohľad nad dodržiavaním politiky ochrany detí v organizácii.
- Riešenie nahlásených prípadov ohrozenia detí v spolupráci s odborníkmi a príslušnými úradmi.
- Pravidelnú revíziu a aktualizáciu politiky na základe skúseností a legislatívnych zmien.
- Podporu otvorenej a bezpečnej komunikačnej kultúry v organizácii.

5. Kódex správania

Závazok organizácie Ťahanovská záhrada chrániť deti: organizácia Ťahanovská záhrada sa zaväzuje chrániť deti pred zneužívaním a vykorisťovaním. Organizácia bude neustále pracovať na prevencii zneužívania a okamžite reagovať na akékoľvek podnety týkajúce sa detí, ktoré sa môžu dostať do nebezpečných situácií. Každé hlásenie obvinenia – či už opodstatnené alebo falošné – bude organizácia riešiť rovnakým spôsobom, bez ohľadu na to, kto podáva hlásenie, o koho ide, alebo z akého prostredia osoba pochádza.

Cieľ a základné hodnoty Kódexu správania:

Tento Kódex správania stanovuje etické štandardy a pravidlá vhodného správania medzi dospelými a deťmi, ako aj medzi deťmi navzájom. Hlavnou prioritou Kódexu je najlepší záujem dieťaťa. Pri jeho interpretácii je nevyhnutné používať zdravý rozum a postupovať transparentne. Organizácia Ťahanovská záhrada sa usiluje o to, aby dospelí aj deti vytvárali prostredie, kde budú všetci chránení a v bezpečí počas spoločných aktivít.

Povinnosti všetkých zúčastnených

Každý, kto je zapojený do aktivít organizácie, MA:

- Poznať definíciu zneužívania detí a zákony, ktoré sa k nemu vzťahujú (Príloha 1.).
- Poznať príznaky zneužívania a okamžite nahlásiť akékoľvek podozrenia manažérovi politiky ochrany detí.
- Zoznámiť sa s osobami zodpovednými za ochranu detí a pochopiť postupy pri hlásení podozrení.
- Rešpektovať práva druhých a správať sa k ostatným spravodlivo, úctivo a ohľaduplne.
- Zaobchádzať so všetkými deťmi rovnako a bez diskriminácie pri zapájaní ich do aktivít.
- Usilovať sa o vysoký štandard rešpektujúceho správania a aktívne pracovať na tom, aby každý pristupoval k druhým s úctou.
- Chrániť zdravie, bezpečnosť a pohodu detí a ostatných.
- Uvedomovať si riziká, ktoré môžu vzniknúť v prípade vekovo zmiešaných skupín detí bez dozoru, kde môžu byť ohrozené mladšie deti.
- Brať na vedomie možné šikanovanie medzi deťmi.
- Poskytovať vhodné dohliadanie na deti, aby sa mladšie alebo ohrozené deti chránili pred zneužívaním zo strany starších detí alebo dospelých.
- Zabezpečiť prostredie, v ktorom sa deti môžu bezpečne rozvíjať v osobnostnej, fyzickej, psychickej, sociálnej, morálnej a intelektuálnej oblasti.
- Podporovať deti a mladých ľudí v tom, aby sa nebáli vyjadriť svoj názor a aby bol ich názor rešpektovaný.
- Zamedziť alebo obmedziť prístup detí k nevhodnému elektronickému obsahu.
- Rešpektovať súkromie detí a za každých okolností chrániť ich osobné informácie.
- Zabezpečiť písomný súhlas dieťaťa alebo jeho zákonného zástupcu pri fotografovaní, filmovaní alebo spracovaní osobných údajov.
- Nevhodné správanie a zakázané činnosti

Žiadny zúčastnený sa NESMIE:

- Zapojiť do akýchkoľvek foriem sexuálnej aktivity s deťmi.
- Správať sa provokatívne alebo nevhodne, čím by mohol dať podnet na obvinenie zo zneužívania.
- Dovoľiť, aby dospelý spal v jednej izbe alebo posteli s dieťaťom bez písomného súhlasu rodiča alebo zákonného zástupcu.
- Zasahovať do osobnej hygieny detí, ak sú schopné sa o seba postarať samostatne.
- Diskriminovať, ponižovať alebo znevažovať deti, alebo spôsobovať akúkoľvek formu psychického týrania.

- Použiť fyzickú silu voči dieťaťu alebo mu inak ublížiť.
- Správať sa spôsobom, ktorý by mohol priamo ohroziť dieťa.
- Podporovať alebo obhajovať nevhodné správanie iných dospelých, ktoré porušuje zásady tohto Kódexu.
- Zostať s dieťaťom sám, aby sa predišlo podnetom na falošné obvinenia.
- Umožniť deťom zapájať sa do hier so sexuálnym podtónom.
- Vykazovať nevhodnú pozornosť, ktorá je kultúrne neprimeraná alebo necitlivá.
- Snažiť sa nadviazať nevhodný vzťah s dieťaťom alebo podporovať jeho prejavy záujmu o vzťah.
- Fotiť, filmovať alebo žiadať súkromné informácie mimo schválených aktivít.
- Použiť osobné informácie o deťoch nevhodným spôsobom, napríklad na sociálnych sieťach, mimo schválených aktivít organizácie.

Postup pri podozreniach a porušeníach

V prípade podozrenia z porušenia politiky ochrany detí alebo Kódexu správania je potrebné okamžite informovať manažéra politiky ochrany detí v organizácii Ťahanovská záhrada. Podrobnosti o postupoch pri porušení Kódexu správania sú uvedené v častiach 6.1 a 6.2.

6. Implementácia

6.1 Stratégia implementácie: Postupy oznamovania

Organizácia Ťahanovská záhrada zabezpečuje jasne definované a transparentné postupy oznamovania akéhokoľvek podozrenia zo zneužívania, nevhodného správania alebo porušovania zásad ochrany detí. Tieto postupy zabezpečujú, že každé podozrenie alebo obvinenie bude prijaté, dôkladne vyšetrené a primerane riešené. Všetci zúčastnení, vrátane detí, rodičov, zamestnancov a dobrovoľníkov, majú povinnosť okamžite informovať o podozreniach na zneužívanie alebo nevhodné správanie manažéra politiky ochrany detí alebo inú určenú osobu.

Krok 1 – Ak má ktokoľvek podozrenie z porušenia pravidiel alebo ochrany detí, mal by okamžite kontaktovať manažéra politiky ochrany detí, ktorým je určená osoba alebo tím zodpovedný za správu týchto podnetov.

Krok 2 – Všetky podnety budú zaznamenané a budú podrobené dôkladnému vyšetrovaniu v súlade s predpísanými procesmi. Organizácia sa postará o to, aby žiadne podozrenie nebolo ignorované alebo zamietnuté bez riadneho vyšetrenia.

Krok 3 – Postupom počas vyšetrenia a rozhodovania sa dbá na ochranu všetkých zúčastnených, najmä detí, a na to, aby proces bol spravodlivý a transparentný.

Krok 4 – Organizácia zabezpečí, aby bola každá osoba informovaná o výsledku vyšetrenia a o prípadných opatreniach, ktoré budú prijaté na základe zistení.

6.2 Stratégia implementácie: Interné postupy zabezpečenia ochrany

Pre efektívnu implementáciu a dodržiavanie Kódexu správania organizácia Ťahanovská záhrada vytvorí a implementuje interné procesy, ktoré zabezpečia ochranu detí pred všetkými formami zneužívania a nevhodného správania zo strany dospelých, ako aj medzi deťmi. Tieto postupy sú navrhnuté tak, aby reagovali na riziká, zabezpečili ochranu detí a predchádzali nebezpečným situáciám.

Krok 1 – Každý zamestnanec, dobrovoľník a iní účastníci aktivít organizácie budú pravidelne školení o zásadách ochrany detí, etických štandardoch a povinnostiach týkajúcich sa správania sa k deťom. Tieto školenia budú zahŕňať aj praktické scenáre a modelové situácie, aby všetci zúčastnení vedeli, ako správne reagovať v prípade podozrenia alebo obvinenia.

Krok 2 – Na zabezpečenie fyzickej ochrany detí, organizácia zabezpečí dostatočný počet dospelých, ktorí budú dohliadať na všetky aktivity detí. V prípade potreby bude zabezpečená aj adekvátne prítomnosť monitorovacích systémov, ako sú kamery v určitých oblastiach, ak to bude potrebné na ochranu detí.

Krok 3 – V prípade nevyhnutnosti dôjde k prísnemu vyhodnoteniu každého podozrenia zo zneužívania alebo nevhodného správania organizácia bude konať v súlade so zákonmi a smernicami týkajúcimi sa ochrany detí a zabezpečí, že každý incident bude dôsledne spracovaný.

Krok 4 – Pravidelná revízia a aktualizácia ochranných opatrení na základe spätnej väzby, vyšetrovacích procesov a vyhodnotení aktuálnych potrieb, aby sa neustále zlepšovala úroveň ochrany detí.

Krok 5 – Organizácia Ťahanovská záhrada bude mať v prípade potreby k dispozícii kontaktné miesta a podporu pre deti a ich rodiny, ktoré sa cítia ohrozené alebo potrebujú pomoc pri riešení problémov s ochrannou politikou.

7. Usmernenia v komunikácii s médiami

Táto časť politiky ochrany detí v organizácii Ťahanovská záhrada poskytuje usmernenia pre pracovníkov pri komunikácii s verejnosťou alebo médiami, pokiaľ ide o činnosť organizácie alebo spoluprácu s partnermi. Tieto usmernenia sa zameriavajú na ochranu bezpečnosti detí v každej situácii a stanovujú pravidlá, ktoré musia dodržiavať zamestnanci Ťahanovskej záhrady, ako aj fotografi, filmári, novinári a iní profesionáli zúčastňujúci sa na aktivitách organizovaných našou organizáciou.

Tieto pravidlá platia pre všetky formy komunikácie, vrátane sociálnych médií a online platforiem.

7.1 Princípy

Organizácia Ťahanovská záhrada dbá na ochranu detí pri akejkoľvek forme komunikácie a interakcie s médiami. Každý krok v komunikácii je starostlivo naplánovaný tak, aby sa

zabezpečila ochrana súkromia, bezpečnosti a dôstojnosti detí. Komunikácia a interakcie s médiami musia byť vždy transparentné a v súlade s etickými a právnymi normami.

- Ochrana práv detí: všetky komunikácie, ktoré sa týkajú detí, musia byť v súlade s ich právami na ochranu súkromia a bezpečnosti. Musíme sa vyhnúť zverejneniu akýchkoľvek osobných údajov, ktoré by mohli ohroziť ich bezpečnosť alebo dôstojnosť.
- Zodpovednosť: zodpovednosť za komunikáciu s médiami má určená osoba, ktorá zabezpečí, že všetky informácie poskytované verejnosti budú presné, citlivé a v súlade s politikami organizácie.
- Etika: každá komunikácia s médiami musí byť v súlade s etickými normami a neporušovať dôveru, ktorú deti, ich rodiny a komunity majú v organizáciu.

7.2 Informovaný súhlas

Predtým, ako organizácia zverejní akékoľvek informácie týkajúce sa detí alebo predtým, ako dieťa bude zachytené na fotografiách, videách alebo iných mediálnych formátoch, je nevyhnutné zabezpečiť informovaný súhlas od dieťaťa a/alebo jeho zákonného zástupcu.

- Informovanie o účele a použití: rodič alebo zákonný zástupca dieťaťa musí byť informovaný o tom, akým spôsobom budú tieto informácie, fotografie alebo videá použité (napríklad na webovej stránke, v tlači, v reklamných materiáloch a pod.).
- Písomný súhlas: získanie písomného súhlasu od rodiča alebo zákonného zástupcu je nevyhnutné. Tento súhlas by mal byť jasne formulovaný a mal by obsahovať informácie o právach na ochranu súkromia a práve na odmietnutie alebo odvolanie súhlasu v akomkoľvek čase.
- Súhlas dieťaťa: ak je dieťa dostatočne staré, malo by byť zapojené do procesu informovaného súhlasu. Súhlas dieťaťa by mal byť získaný aj v prípade, že je staršie alebo má primeranú schopnosť porozumieť procesu (od 3 rokov). V prípade jasne definovaného nesúhlasu dieťa, súhlas rodiča nie je platný.

7.3 Vedenie rozhovoru s dieťaťom

Vedenie rozhovorov s deťmi musí byť citlivé a rešpektujúce ich emocionálne a psychologické hranice. Rozhovory so žurnalistami alebo inými osobami, ktoré sa týkajú detí, musia byť vedené s ohľadom na ich vek, zrelosť a pohodlie.

- Zachovanie dôstojnosti: rozhovory musia byť vedené v súlade s rešpektom k dieťaťu a nikdy nesmú spôsobiť emocionálnu ujmu. Je dôležité zachovať bezpečne a podpôrne prostredie, v ktorom sa dieťa cíti pohodlne a bezpečne.
- Zabezpečenie súkromia: pred rozhovorom je nutné dieťa informovať o jeho práve na súkromie a o tom, že môže rozhovor kedykoľvek ukončiť. Je potrebné uistiť sa, že dieťa pochopilo, že akákoľvek zdieľaná informácia by mala byť v súlade s jeho bezpečnosťou a pohodlím.
- Rodičovský dohľad: v prípade, že dieťa hovorí o citlivých alebo osobných témach, je vždy vhodné, aby bolo prítomné dospelé sprievodné osoby, napríklad rodič alebo zákonný zástupca.

7.4 Návšteva fotografov, filmových štábov, novinárov a iných

Organizácia Ťahanovská záhrada bude starostlivo kontrolovať prístup fotografov, novinárov, filmových štábov a ďalších osôb, ktorí môžu mať záujem o prácu s deťmi. Pred akoukoľvek návštevou je potrebné zabezpečiť niekoľko opatrení.

- Preverenie osôb: pred povolením vstupu akýchkoľvek fotografov, filmových štábov alebo novinárov je potrebné, aby organizácia vykonala dôkladné preverenie ich totožnosti a úmyslov. Organizácia sa tiež zabezpečí, že osoby budú informované o etických normách a pravidlách ochrany detí.
- Prítomnosť sprievodcu: počas návštevy a natáčania musí byť vždy prítomná poverená osoba z organizácie Ťahanovská záhrada, ktorá zabezpečí, aby boli dodržané všetky pravidlá ochrany detí a aby všetky aktivity boli v súlade s politikami organizácie.
- Fotografie, videá a informácie týkajúce sa detí nebudú nikdy zverejnené alebo použité spôsobom, ktorý by ohrozil ich bezpečnosť alebo narušil ich právo na súkromie. Všetky materiály musia byť v súlade s politikou ochrany detí a predtým získaným informovaným súhlasom. Fotografie musia byť pred publikovaním skontrolované zodpovednou osobou OZ ŤZ. Dotknutí rodičia, deti alebo poverená osoba OZ ŤZ majú právo požadovať stiahnutie príspevku alebo článku, ak jeho obsah je v rozpore s pravidlami ochrany detí.

8. Zodpovednosť: Monitorovanie a hodnotenie politiky ochrany detí

Organizácia Ťahanovská záhrada je zodpovedná za pravidelné monitorovanie a hodnotenie účinnosti politiky ochrany detí, aby sa zabezpečilo, že sa vždy dodržiavajú najvyššie štandardy ochrany detí a že procesy sú efektívne a primerane reagujú na akékoľvek zistené riziká alebo porušenia.

Monitorovanie a hodnotenie sa budú vykonávať na viacerých úrovniach, aby sa zabezpečilo:

- Pravidelná kontrola a vyhodnocovanie účinnosti politiky: každoročne sa uskutoční interné hodnotenie politiky ochrany detí, ktoré sa zameriava na vyhodnotenie implementácie, zistenie potenciálnych nedostatkov a navrhnutie potrebných úprav.
- Sledovanie dodržiavania pravidiel: pravidelná kontrola činností a správania všetkých zamestnancov, dobrovoľníkov a ďalších osôb zapojených do organizácie, aby sa zabezpečilo, že dodržiavajú zásady ochrany detí stanovené v tejto politike.
- Zber spätnej väzby: všetky zainteresované strany, vrátane detí, rodičov, zamestnancov a dobrovoľníkov, budú mať možnosť poskytovať spätnú väzbu týkajúcu sa ochrany detí, ktorá bude následne vyhodnotená.
- Zabezpečenie vzdelávania a školení: organizácia bude pravidelne organizovať školenia pre všetkých pracovníkov a dobrovoľníkov, aby sa zabezpečila ich pripravenosť na dodržiavanie politiky ochrany detí a schopnosť správne reagovať na akékoľvek podozrenia alebo incidenty.

- Revízia a aktualizácia politiky: na základe zistených výsledkov hodnotenia a monitorovania bude politika ochrany detí pravidelne revidovaná a aktualizovaná, aby odrážala aktuálne výzvy, potreby detí a najlepšie praxové štandardy.

Príloha č. 1 Zoznam právnych predpisov na ochranu práv detí v Slovenskej republike

Na Slovensku existuje komplexný systém právnych predpisov, ktoré sa zaoberajú ochranou práv detí.

Zoznam najdôležitejších legislatívnych dokumentov:

[Zákon č. 305/2005 Z.z.](#)

Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela: tento zákon upravuje opatrenia na ochranu detí pred fyzickým a psychickým násilím, vrátane sexuálneho zneužívania, a poskytuje sociálnoprávnu pomoc rodinám.

[Zákon č. 36/2005 Z.z.](#)

Rodina: upravuje práva a povinnosti rodičov vo vzťahu k deťom, ako aj postupy pri rozvoze alebo neplnohodnotnosti rodičov.

[Trestný zákon \(Zákon č. 300/2005 Z.z.\)](#)

Sexuálne trestné činy: obsahuje články týkajúce sa sexuálneho zneužívania detí (§ 201 až § 202).

Vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky:

[Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 643/2008 Z.z.](#)

Vykonáva niektoré ustanovenia zákona o sociálnoprávnej ochrane detí.

[Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 103/2018 Z.z.](#)

Aktualizuje vykonávanie ustanovení zákona o sociálnoprávnej ochrane detí.

Medzinárodné dohody:

[Dohovor o právach dieťaťa](#)

Dohovor zdôrazňuje právo dieťaťa byť chránené pred všetkými formami fyzického alebo psychického násillia.

[Lanzarotský dohovor](#)

Ochrana detí pred sexuálnymi vykorisťaniami a znęuzivaním (číslo zákona: č. 164/2016 Z.z.).

Tieto legislatívne rámcové podmienky poskytujú komplexnú ochranu slovenských detí v rôznych oblastiach ich života.

Príloha č. 2 Rozpoznávanie prejavov násilia

Rozpoznať prejavy násilia páchaného na deťoch je náročný úloha, na ktorú neexistuje jednoduchý a okamžitý spôsob odhalenia. Existujú určité indikátory, ktoré môžu vzbudiť podozrenie, no je dôležité ich posudzovať s veľkou opatrnosťou. Nezavádzajme predčasné závery o zneužívaní. Rovnako je kľúčové si uvedomiť, že ak sa objavia podozrivé náznaky, mali by sme ich čo najskôr nahlásiť manažérovi politiky ochrany detí, aby v prípade potvrdenia zneužívania mohli byť prijaté adekvátne opatrenia v súlade s politikou ochrany detí.

Možné prejavy a následky fyzického násilia:

- modriny, popáleniny, vyklbenie, pohryznutie, rezné rany,
- nepravdepodobné vysvetlenia zranení,
- odmietanie hovoriť o zraneniach,
- odtiahnutie sa pri fyzickom kontakte,
- odmietanie odhaliť ruky, nohy v horúcom počasí,
- odmietanie zapojiť sa do aktivít (ako napr. šport), ktoré si vyžadujú vyzliekanie vrchného oblečenia,
- strach z návratu domov alebo z kontaktu s rodičmi,
- prejavy nedôvery a obozretnosti voči dospelým,
- sebazničujúce správanie,
- agresivita voči iným,
- pasivita a časté sťažovanie sa,
- opakované úteky.

Možné prejavy psychického násilia:

- nepriaznivý alebo oneskorený psychický, kognitívny a emocionálny vývin,
- bojzivosť,
- omeškaný vývin reči alebo náhla zmena, či porucha reči,
- strach z nových situácií,
- nízka sebaúcta,
- nevhodné citové prejavy/reakcie na situácie,
- extrémna pasivita a/alebo agresivita,
- užívanie drog a alkoholu,
- opakované úteky,
- patologické kradnutie.

Možné prejavy zanedbávania:

- častý hlad,
- vyberanie jedla zo smetných košov, krádež a skrývanie jedla,
- nedostatočná osobná hygiena,
- častá únava,
- nevhodné oblečenie (napr. letné oblečenie v zime),
- časté meškanie do školy, na aktivity alebo absencia,
- neriešené zdravotné problémy,
- nízka sebaúcta,
- nedostatočné spoločenské návyky,

- patologické kradnutie,
- užívanie drog a alkoholu.

Možné prejavy sexuálneho zneužívania:

- veku neprimerané sexuálne správanie alebo vyjadrovanie sa,
- nočné močenie a špinenie,
- bolesti análneho otvoru alebo pohlavných orgánov,
- problémy s nespavosťou,
- strach zostať osamote s dospelým,
- sexuálna promiskuita,
- extrémne riskovanie u adolescentov.

Možné obavy v správaní u dospelých:

- osoba, v ktorej prítomnosti sa správanie dieťaťa viditeľne mení – stáva sa utiahnutým,
- ustráchaným, v strese alebo podráždeným,
- osoba, ktorá žiada dieťa, aby klamalo alebo tajilo niečo,
- osoba, ktorá poruší ktorýkoľvek z princípov Politiky ochrany detí alebo Kódexu správania,
- osoba, ktorá navrhne súkromnú komunikáciu s dieťaťom e-mailom, telefonicky alebo osobne.

Príloha č. 3 Hlásenie porušenia ochrany bezpečia

Ak máte podozrenie, že je nejaké dieťa ohrozené z pohľadu bezpečia, prosím vyplňte toto hlásenie, berúc na vedomie, že je potrebné nahlásiť ho (ústne alebo písomne) manažérovi politiky ochrany detí ešte v ten istý pracovný deň. Vzhľadom na urgentnosť situácie môžete toto hlásenie vyplniť pred alebo po tom, ako kontaktujete manažéra v Ťahanovskej záhrade.

Toto hlásenie použite aj v prípade, že chcete oznámiť nehodu alebo udalosť porušenia bezpečia. Nehodu chápeme ako neplánovanú situáciu, ktorá spôsobila zranenie alebo mohla spôsobiť zranenie alebo poškodenie majetku, respektíve znečistenie okolia. Udalosť porušenia bezpečia chápeme ako nepríjemnú alebo nezvyčajnú udalosť.

Z dôvodu ochrany dôvernosti prosím vyplňte a podpíšte toto hlásenie bez toho, aby ste oboznámili niekoho iného okrem manažéra politiky ochrany detí v Ťahanovskej záhrade, ktorý toto hlásenie uschová na bezpečnom mieste.

1. Informácie o vás

Meno:

Pracovná pozícia:

Vzťah k dieťaťu:

Kontakt:

Tel.č.:

e-mail:

2. Informácie o dieťati / zraniteľnom dospelom:

Meno:

Pohlavie:

Vek:

Adresa:

Rodič/zákonný zástupca:

Bola poskytnutá zdravotná pomoc?   ÁNO   NIE

Kto poskytol zdravotnú pomoc?

Hospitalizácia?   ÁNO   NIE

Ak áno, ktorá nemocnica:

3. Informácie o podozrení alebo udalosti

Ide v tomto prípade o:

- podozrenie, ktoré máte ohľadom ohrozenia dieťaťa
- udalosť, ktorej ste boli svedkom
- udalosť, o ktorej vás informovala tretia osoba

Ak vás informoval niekto iný, prosím napíšte v akom vzťahu je táto osoba k dieťaťu, ktoré bolo ohrozené: .....

Čo sa stalo? Popíšte okolnosti za akých sa udalosť odohrala (kde/kedy/kto...) a príčiny (prečo/ako...). Prosím jasne odlíšiť fakty od predpokladu, pozorovania atď. (napríklad pozorovanie prejavov emocionálneho stavu dieťaťa alebo zranení).

Ak je to relevantné pre túto udalosť, povedalo vám dieťa alebo niekto iný ešte niečo ohľadom prípadu a ak áno, ako ste reagovali (prosím, nenavádzajte dieťa na odpoveď, zaznamenajte iba reálne vyjadrenie)?

Dátum, čas a miesto údajnej udalosti:

Meno údajného páchatel'a (ak ide o prípad spáchaného činu)

Boli pri údajnej udalosti prítomné ďalšie deti alebo iné osoby?

Sú ohrozené aj iné deti?

Ako ste reagovali a čo ste urobili?

Podpis:

Dátum:

Vyplní manažér politiky ochrany detí v Ťahanovskej záhrade:

Nehoda/udalosť bola vyšetrovaná: ÁNO   NIE

Bude potrebná písomná správa z vyšetrovania: ÁNO   NIE

Z dôvodu ďalšieho vyšetrovania a určenia pôvodu nehody alebo udalosti, by bolo vhodné získať výpovede ďalších svedkov. Sem uveďte údaje o svedkoch, ich výpovede alebo iné doplnkové informácie:

Príloha č. 4 Dôležité kontakty

Ťahanovská záhrada
Ťahanovská 2038/74, 04013, Košice
Tel: +421 948 173 247
E-mail: info@tahanovskazahrada.sk
www.tahanovskazahrada.sk

Manažér politiky ochrany detí v Ťahanovskej záhrade: PaedDr. Lenka Mazáková

Telefónna Linka detskej istoty: 116 111 (bezplatná, anonymná, nonstop pre celé Slovensko) www.ldi.sk

Internetová on-line poradňa IPčko: www.ipecko.sk (bezplatná, anonymná, nonstop pre celé Slovensko)

Linka detskej dôvery: 0907 401 749 odkazy@linkadeti.sk

Bezplatná telefonická linka Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny: 0800 191 222

Linka dôvery Nezábudka: 0800 800 566

Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násilia páchaného na deťoch: Detstvo bez násilia - www.detstvobeznasilia.gov.sk

Záchranná služba, polícia, hasiči: 112

Záchranná služba: 150, 112

Polícia: 158, 112

Hasičská služba: 155, 112

Horská záchranná služba: 18 300